

Τι υπαγορεύει τελικά την προσφυγή στην Ευθανασία; (Δρ. Γεώργιος Μαθιουδάκης, Διευθυντής Πνευμονολογικής Κλινικής Γενικού Νοσοκομείου Πειραιά)

/ [Πεμπτούσια](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=173671>]

Το δόγμα της διπλής συνέπειας

Κατ' εφαρμογήν του δόγματος της διπλής συνέπειας, είναι επιτρεπτές οι δράσεις, που προοπτικά θα έχουν κακές συνέπειες μόνο όταν οι κακές συνέπειες, συνιστούν «παράπλευρα κακά ή παρενέργειες» των θετικών ωφελημάτων, καθώς και όταν το αναμενόμενο καλό δεν είναι απόρροια του προκαλούμενου κακού. Έτσι, η ευθανασία πρέπει να μην νομιμοποιηθεί, γιατί απαλλάσσει μόνον τους ασθενείς από τους πόνους και την ταλαιπωρία, αλλά το καλό αυτό είναι απόρροια μεγαλύτερου κακού που τους επιβλήθηκε, δηλαδή της θανατώσεως του ασθενούς. Επιπλέον, η ευχερής παροχή ενεργητικής ευθανασίας θα κατέστρεφε την αναγκαία σχέση εμπιστοσύνης ασθενούς-ιατρού με τις κοινωνικές, ψυχολογικές, συμπεριφοριολογικές της διαστάσεις, που αναμένεται να συμβάλουν πρωταγωνιστικά στην διαδικασία της θεραπείας ή, έστω, να απαλύνουν τις δυσμενείς ψυχολογικές επιδράσεις και να μετριάσουν την κατάρρευση που προκαλεί κάθε εκτροπή της υγείας. Ιδιαίτερα οι ηλικιωμένοι ασθενείς, ανασφαλείς, έτσι κι αλλιώς, θα έβλεπαν στο πρόσωπο του ιατρού τους τον πιθανό δολοφόνο τους, που τους αντιμετωπίζει ως πιθανά θύματα ευθανασίας.

Το δόγμα της διολισθήσεως (ασταθής ισορροπία)

Οι πολέμιοι της νομιμοποίησης της ενεργητικής εκούσιας ευθανασίας διατείνονται ότι, με την ενδεχόμενη νομιμοποίηση της ευθανασίας, η κοινωνία θα καταστεί επιρρεπής προοδευτικά να ανεχθεί και άλλες μορφές ευθανασίας, θα αναπτυχθεί αντίστοιχη φιλολογία και θα παρουσιασθούν οι κατάλληλες φιλοσοφικές τεκμηριώσεις. Οι αρνητές της νομιμοποίησης της ευθανασίας ανησυχούν ότι αμέσως μετά την εμπέδωση στην κοινή γνώμη και την διάδοση της εκούσιας ευθανασίας, η κοινωνία θα διολισθήσει σε μερικές τουλάχιστον μορφές ακούσιας ενεργητικής ευθανασίας με πρώτους υποψήφιους εκείνους τους άτυχους ασθενείς, που βρίσκονται σε κατάσταση φυτού, οι οποίοι ουδέποτε επέδειξαν πρόθεση να επιλέξουν ευθανασία ή για κάποια νήπια με βαριές δυσμορφίες για τις οποίες η πρόγνωση είναι απελπιστική. Φυσικά κάθε κυβέρνηση, της οποίας τα οικονομικά υγείας δεν πάνε καλά, θα σκεφτεί ακριβώς να επεκτείνει το μέτρο της ενεργητικής ευθανασίας και σε εκείνους που είναι φυτά, αναπνέουν όμως ελεύθερα, αν και έχουν χάσει κάθε επικοινωνία με το περιβάλλον τους.

Επίλογος

Αυτό που κάνει την συμπεριφορά μας να είναι αυτή που είναι, δεν είναι άλλο από την γνώμη που επιβάλλει αυτή την συμπεριφορά. Έτσι, οι συμπεριφορές αναδιαμορφώνονται, με την αναδιαμόρφωση της κοινής γνώμης. Αν υιοθετούμε μια λάθος συμπεριφορά, αυτό οφείλεται στην προηγούμενα υιοθετημένη λάθος γνώμη, που την διαμορφώνει, και η οποία επιβάλλει την νέα στάση. Αν πιστέψουμε

ότι η ζωή μας είναι μάταιη, τότε επιλέγουμε τον θάνατο με την αποφασιστικότητα που θα τον επιλέγαμε αν η ζωή ήταν πράγματι μάταιη. Ο Nadler υποστηρίζει ότι όλα εξαρτώνται από την γνώμη και επικαλείται την πεποίθηση του Σενέκα: *Omnia ad opinionem suspense sunt*. Η προσφυγή σε μεθόδους ευθανασίας είναι συγχυτικό αποτέλεσμα των μεταβολών στα κοινωνικά πρότυπα, της τάσεως επιβολής διαχειριστικού ελέγχου, με τις κατάλληλες φιλοσοφικές προσαρμογές, οποιασδήποτε δυναμικής που μπορεί να διαμορφώνει συνέπειες, της απόλυτης θωράκισης της κοινωνίας όχι μόνο απέναντι σε επαναστατικές αλλαγές, αλλά ακόμη και στους πιο εφήμερους αιφνιδιασμούς. Είναι, τέλος, αναγκαστική συνέπεια της ένδειας πόρων, της καταρρέυσεως των συστημάτων υγείας και απότοκη των προθέσεων συγκεντρωτικής ετερορρυθμίσεως. Ιστορικά, κάθε προσπάθεια εμπειρώσεως μορφών ευθανασίας υπαγορευόταν από επιδιώξεις εκκαθαρίσεων για λόγους ευγονίας, περιστολής εξόδων ή ευκοσμίας της κοινωνίας.

Προχθές με συνέλαβε ο γιος μου σκεπτικό. Του είπα τι με απασχολούσε και ρώτησα την γνώμη του: «Οι μάσκες των γιατρών, μου είπε συνοφρυωμένος, δεν πρέπει να συγχέονται με τις μάσκες των δημίων».

Παρατήρηση: Το παρόν άρθρο δημοσιεύθηκε στο τεύχος Νο 14 του περιοδικού «ΠΕΜΠΤΟΥΣΙΑ» (Απρίλιος - Ιούλιος 2004)